

572 SIRA NO'LU VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ İLE MÜKELLEFLERİN OLMAYANLARIN YAPTIKLARI TAHSİLAT VE ÖDEMELERDE TEVSİK ZORUNLULUĞU KAPSAMINA ALINMIŞTIR

Vergi kanunlarının vergiyi bağladıkları olayı, belli kurumların kayıt ve belgeleri yardımıyla tespit etmek ve böylece kayıt dışılığı önlemek amacı doğrultusunda, tahsilat ve ödemelerde tevsik zorunluluğu getirilmesi ile ilgili olarak çıkartılan 459 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği, 24.12.2015 tarihli ve 29572 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. Söz konusu Tebliğde, 18 Ekim 2024 tarihli ve 32696 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 572 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yapılan değişiklikler aşağıdaki gibidir:

A- "Mükellef Olmayanlar" Tevsik Zorunluluğu Kapsamına Alınmıştır:

459 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde işlemleri ile ilgili tahsilat ve ödemelerini bankalar, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etmeleri zorunluluğu, mükelleflere getirilmişti. 572 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile "mükellef olmayanlar" da tevsik zorunluluğu kapsamına alınmıştır. Anılan tebliğde "mükellef olmayanlar" şu şekilde tanımlanmıştır:

"Mükellef olmayanlar: Bu Tebliğ uygulaması bakımından, Vergi Usul Kanunu'nun 232'nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında

fatura almak zorunda olan birinci ve ikinci sınıf tüccar, serbest meslek erbabı, kazançları basit usulde tespit olunan tüccar, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçi, vergiden muaf esnaf dışında kalanları, ifade etmektedir”.

B- Tevsik zorunluluğu Bulunanların Kapsamı Değiştirilmiştir:

Mükellef olmayanların, 572 Sıra No’lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile tevsik zorunluluğu bulunanlar kapsamına alınması nedeniyle, 459 Sıra No’lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği’nin Kapsam ve Tutar başlıklı 4.1. bölümünün birinci paragrafında değişiklik yapılmış; ikinci paragraftan sonra da bölüme ilaveler getirilmiştir.

Yapılan düzenleme ile “tevsik zorunluluğu kapsamında olanların 7.000 TL’yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik” mecburi hale getirilmiştir. Buradaki tek istisna, kapsam dahiline alınan “mükellef olmayanlar”ın kendi aralarında yapacakları işlemlerdir. Burada tevsik zorunluluğu bulunmamaktadır.

Anılan 4.1. bölümün ikinci paragrafından sonra ilave edilen kısım aşağıdaki gibidir:

“Bu zorunluluk kapsamında, mükellef olmayanlar da, tevsik zorunluluğu kapsamında olanlardan yapacakları alımlarına ilişkin 7.000 TL’yi aşan tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapacaklardır.”

Tevsik zorunluluğunun yerine getirilmesindeki seçenekler, 572 Sıra No’lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği’nde örneklerin içinde açıklanmıştır. Buna göre;

– Tevsik zorunluluğu kapsamındaki ödemelerin, tahsilatı yapanın hesabına, bizzat aracı finansal kurumların şubelerine gidilmek ve işleme ait açıklamalara da yer verilmek suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, tevsik zorunluluğuna uyulmuş

sayılacaktır.

– Mükellef olmayan kişinin banka hesabı ya da kredi kartı yoksa, bankanın bir şubesine gidilip, işleme ait açıklamalara yer vermek ve karşılığında banka dekontu almak suretiyle ödemenin yerine getirilmesi halinde tevsik zorunluluğuna uyulmuş olunacaktır.

– Satıcı, alıcıdan nakit olarak tahsil ettiği tutarı, kendi banka hesabına yatırıp kayıt altına almış olsa bile tevsik zorunluluğuna uyulmamış sayılacaktır.

459 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin 4.2. Kapsamda Olmayan Tahsilat ve Ödemeler" kısmında yabancılar ve Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilerle yapılan işlemlerde nakit tahsilata izin verilmiş, ancak ilgili tutarın tahsilatı takip eden ilk iş günü sonuna kadar aracı finansal kurumlara yatırılması zorunluluğu getirilmiştir. 572 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile mükellef olmayanlar bu zorunluluktan muaf tutulmuşlardır.

Mükellef olmayanlar da tevsik kapsamına alındığından, ceza uygulaması anılan kişiler için de geçerli olacaktır. Düzenleme gereği, tahsilat ve ödemelerin aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunluluğuna uyulmaması durumunda ilgililere Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 355. maddesinde belirtilen özel usulsüzlük cezaları tatbik edilecektir. Buna göre;

-Birinci sınıf tüccarlar ve serbest meslek erbabı için 20.000 TL;

– İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ve kazancı basit usulde tespit edilenler için 10.000 TL;

– Diğerleri için 5.000 TL'den az olmamak üzere tahsilat veya ödeme bedelinin %10'u nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilecek; bir takvim yılı içinde kesilecek ceza toplamı 20.000.000 TL'yi geçemeyecektir.